

AIKŠTĖS ISTORIJA

Kretinga

Aiškinamasis raštas

Projektas Aikštės istorija siekia maksimaliai atskleisti bei reprezentuoti Kretingos miesto ilgą ir turtingą istoriją bei prisitaikyti prie naujų miesto poreikių. Per laiką centrinė aikštė morališkai paseno bei prarado savo svarbą dėl pragmatiškai sutvarkytos aplinkos bei pasikeitusių gyventojų įpročių. Siūlome atkurti centrinės aikštės, kaip svarbiausios miesto erdvės reikšmę, iš naujo perorganizuojant automobilių srautus bei sumažinant jų kiekį aikštėje, tokiu būdu pagerinti sąlygas pėstiesiems ir komercinei veiklai. Deramai atskleista ir pristatyta miesto istorija bei išlikusios miesto vertybės suteiks galimybę tiek miestiečiams tiek miesto svečiams atrasti Kretingos senamiesčio vertybes.

1. Kretingos senamiestis

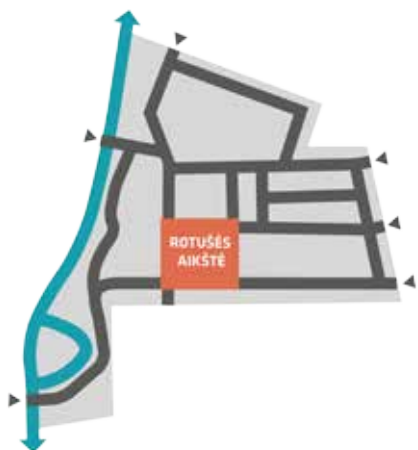
Siūlome sukurti senojo miesto ribas reprezentuojančią senamiesčio zoną, kurioje būtų patrauklu vaikščioti, leisti laisvalaikį, vystyti komercinę veiklą bei gyventi. Rekomenduojame rekonstruoti visas senamiesčio zonos viešąsias erdves tolygiai bei vientisai naudojant bendrą grindinį, išskiriant tik pagrindinę aikštę. Viešos erdvės sprendiniai turi užtikrinti pėsčiųjų prioritetą, kurti kokybiškas bei žmogiško mastelio erdves, numatyti pakankamai žaliųjų elementų, sėdėjimo vietų. Čia esami istoriniai pastatai bei gamtiniai elementai sujungiami vienoda bei tolygia senamiesčio gatvelių struktūra. Bendras grindinys neleidžia paklysti, bet suteikia galimybę klaidžioti bei atrasti įvairias senamiesčio dalis.

2. Centrinė miesto aikštė

Taisyklingo stačiakampio formos centrinė aikštė buvo suplanuota nuo pat Kretingos miesto įkūrimo. Siūlome atkurti formą, bei numatyti bendrą aikštės grindinį iki pat namų fasadų taip pabrėžiant istorinį aikštės dydį. Miesto istorija, rotušės senieji pamatai bei senovinis brukto grindinys yra eksponuojami aikštės centre. Aikštė po truputį gilėja rotušės pamatų link, kur apačioje eksponuojami archeologiniai miesto sluoksniai. Gilėjančiame aikštės grindinyje įamžinamos pagrindinės miesto datos, svarbūs asmenys ir įvykiai. Miesto įkūrėjo J.K. Chotkevičiaus paminklas perkeliamas į aikštės centrą taip pabrėžiant miesto atsiradimą vietą. Laisvės gynėjų paminklas perkeliamas į aikštės šiaurinę pusę – Vytauto gatvės tęsinį. Žaliojo skvero vietoje, buvęs užstatymas simboliškai rodomas naujais pėsčiųjų takais, pabrėžiant buvusias posesijų ribas. Esama automobilių stovėjimo aikštelė iškeliamą arčiau bibliotekos ir vienuolyno taip paliekant visą aikštę žmonėms, svarbiems minėjimams ar miesto renginiams.

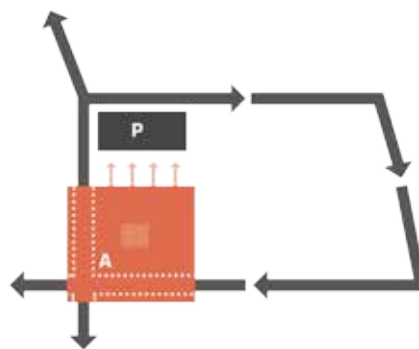
3. Aikštė kasdieniam gyvenimui

Aikštės pakraščiai yra labiausiai naudojamos erdvės kasdieniniame gyvenime, todėl siūlome juos koncentruoti suoliukus, poilsio zonas, naujus medžius. Rotušės aikštės perimetru numatomos platesnės zonos pėstiesiems. Vytauto gatvės tęsinyje numatomi ištisi suoliukai palei aikštės perimetrą, įrengiamas fontanas. Rytiniame aikštės krašte numatoma laisvalaikio zona su naujais medžiais, suoliukais. Suoliukai numatomi įvairaus dydžio: siauri tradiciniai, su atlošais, be atlošų, dideli platūs skirti pasyviam poilsiui, gulinėjimui. Buvęs žaliasis skveras yra performuojamas įrengiant automobilių stovėjimo aikštelę. Tarp automobilių aikštelės ir aikštės numatomas laisvės skveras, kuriame išsaugomi visi esami medžiai, numatomi nauji žemaūgiai želdynai, suoliukai, čia galėtų atsirasti ir naujos skulptūros.

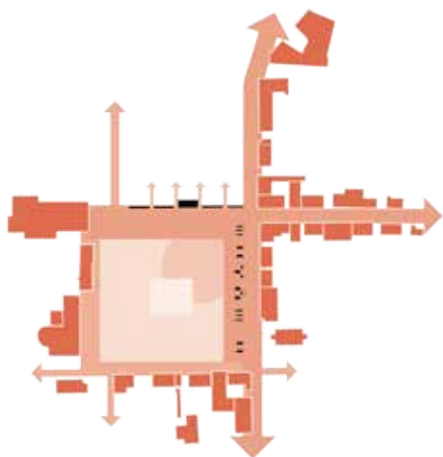
ISTORINIS SENAMIESTIS

Kretingos senamiesčio teritorija išskiriama specialia gatvių ir šaligatvių danga. Atkuriama senoji rotušės aikštė.

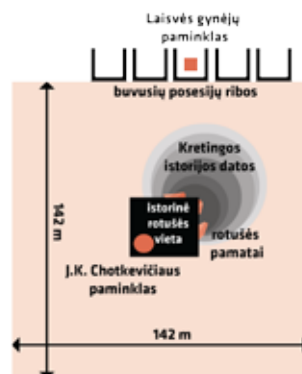
AIKŠTĖ PĖSTIESIEMS

Aikštėje ir senamiestyje pirmenybė suteikiama pėstiesiems, dviratininkams ir viešajam transportui; Stovėjimo aikštelė iškeliami arčiau visuomeninių pastatų;

AKTYVI AIKŠTĖ

Laisvalaikio erdvė kuriama rytinėje aikštės dalyje prie komercijos ir Vytauto g. ašyje, kur susikerta didžiausi pėsčiųjų srautai; Centrinėje aikštės dalyje kuriama erdvė miesto šventėms, mugėms, oficialiems renginiams.

ISTORIJOS SLUOKSNIAI

Atkuriama kvadratinė 142 m x 142 m (3 margų) istorinė aikštė; Joje žymima istorinė rotušės vieta, eksponuojami rotušės ir cerkvės pamatai; Grindinyje aplink pamatus įamžinamos svarbiausios Kretingos istorijos datos; Miesto įkūrėjo J.K. Chotkevičiaus paminklas perkeliamas į aikštės centrą; Laisvės paminklui sukuriama erdvė aktyvioje Vytauto g. ašyje; Laisvės skvero takeliai žymi buvusių posesijų ribas.

4. Transporto organizavimas

Aikštės ribose esančios pagrindinės gatvės nuo pėsčiųjų atskiriamos apsauginiais stulpeliais, taip užtikrinamas saugumą. Aikštėje nenumatomas automobilių stovėjimas, išskyrus taksi automobilius, visuomeninį transportą. Pagrindinė automobilių stovėjimo aikštelė įrengiama arčiau bibliotekos. Numatoma įrengti 180 vietų pagrindinėje aikštelėje bei 80 vietų senamiesčio gatvelėse. Visuose aikštės kampuose numatomos dviračių stovėjimo vietos.

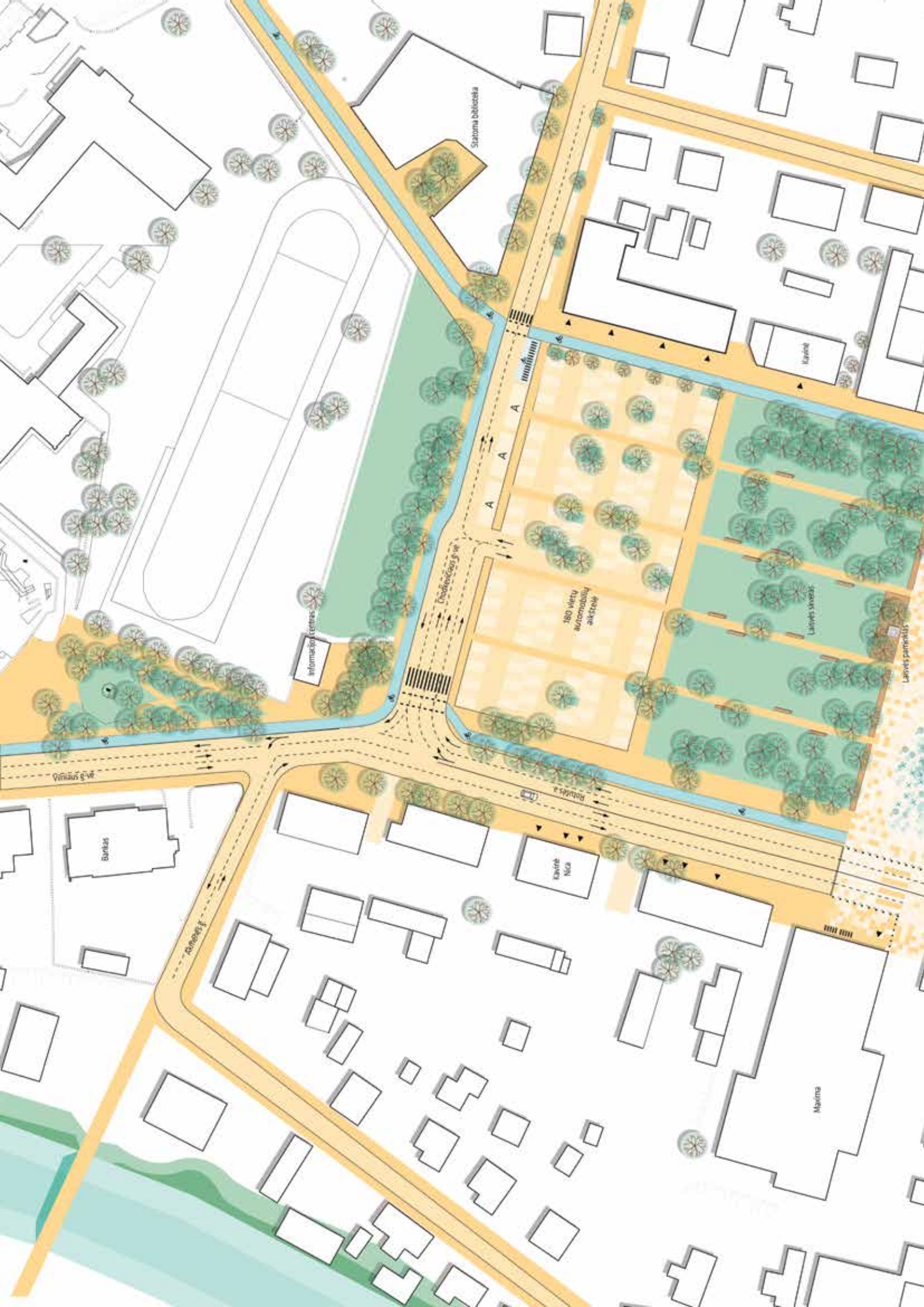
5. Grindinys

Siūlome parinkti klinkerio dangą visom senamiesčio gatvelėms, tiek važiuojamajai daliai tiek pėsčiųjų. Visose gatvėse važiuojamoji dalis nuo pėsčiųjų turėtų skirtis tik raštu bei gali būti vietomis atskirta mažosios architektūros elementais. Svarbiausiai jog pėstieji jaustų pirmenybę bei būtų užtikrintas eismo saugumas. Aikštei numatoma granito danga, kuri turėtų būti reprezentatyvi. Naudojami skirtingi trinkelio atspalviai, siekiant paryškinti svarbiausius aikštės elementus, įėjimus bei aktyvias zonas.

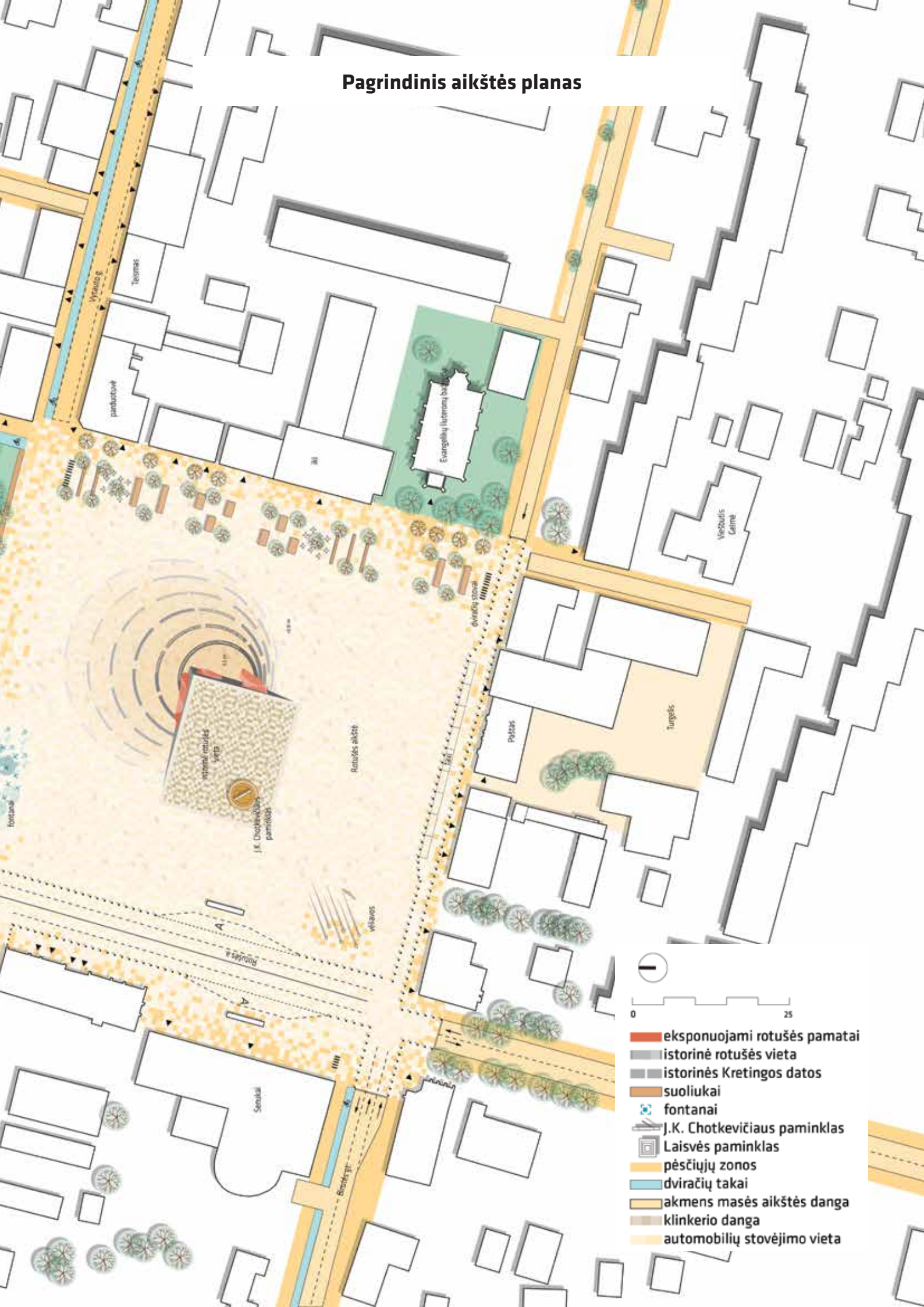
6. Detalus planas ir Techninis projektas

Keletas Rotušės aikštės gatvės techninio projekto bei detalaus plano sprendinių keičiami norint pabrėžti pagrindinę projekto idėją bei pagerinti viešosios erdvės kokybę:

- Autobusų stotelės vieta perkeliama į aikštę, taip sukuriamas viešo transporto mazgas.
- Projekte atsisakoma asfalto dangos, visoje aikštėje planuojama vientisas aikštės grindinys, važiuojamoji dalis atskiriama apsauginiais stulpeliais, o senamiesčio teritorijoje rekomenduojame klinkerio dangą tiek pėsčiųjų takams tiek važiuojamajai daliai.
- Atsisakoma sankryžos priešais Maximą, nes aikštėje naikinama stovėjimo aikštelė.
- Automobilių parkavimas iškeliamas į šiaurinę planuojamos teritorijos dalį. Mažinamas esamas žaliojo skvero plotas, tačiau sukuriama kokybiška, artikuliuota žalioji erdvė, su patogiais praėjimais ir rekreacinėmis zonomis.
- Nerekomenduojame įrengti 24 vietų automobilių stovėjimo aikštelės kultūros paveldo objektų paskelbtų kultūros paminklais teritorijoje dėl vizualinės taršos, siūlome trūkstantas vietas įrengti J. K. Chodkevičiaus gatvės perimetre.

Pagrindinis aikštės planas

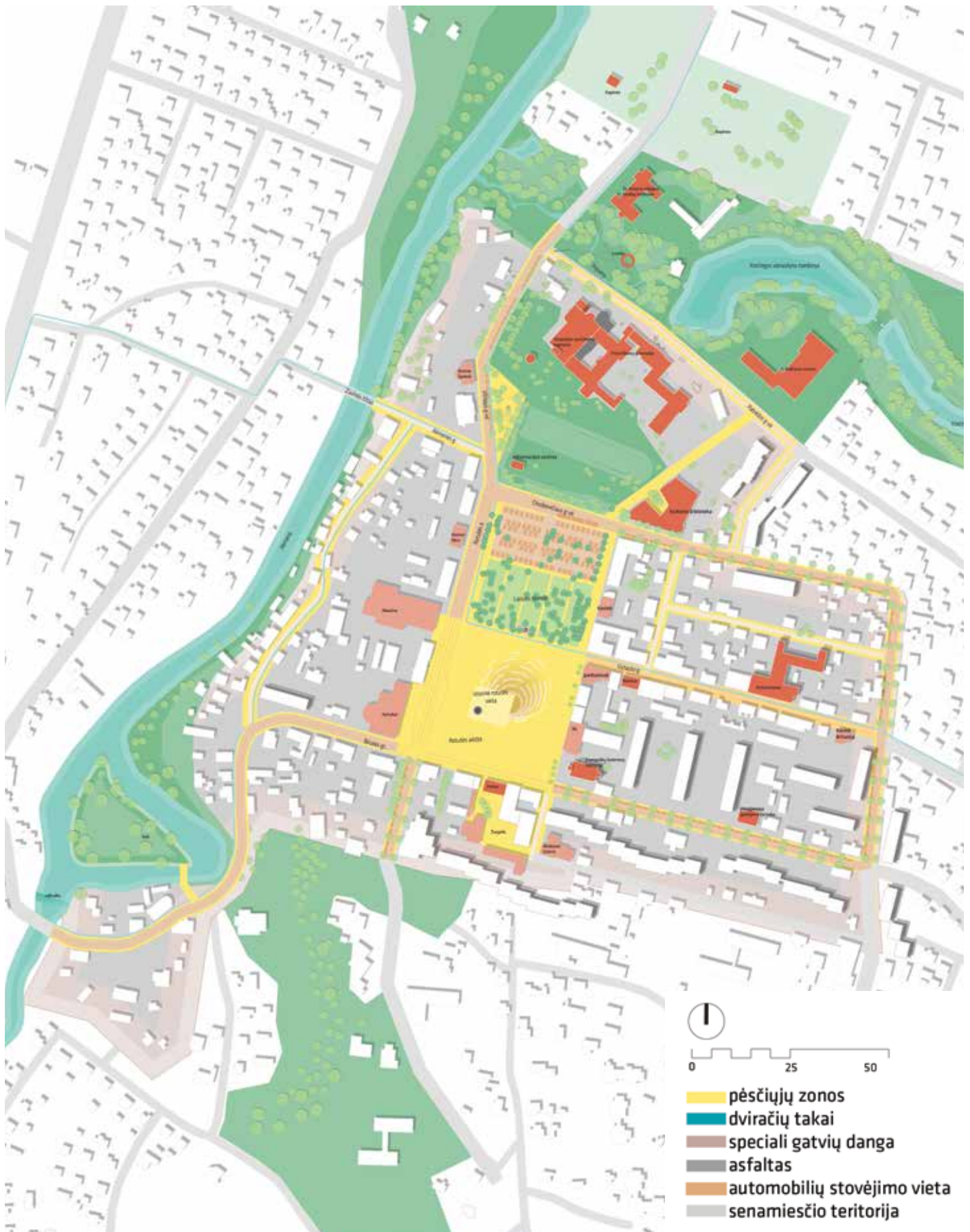

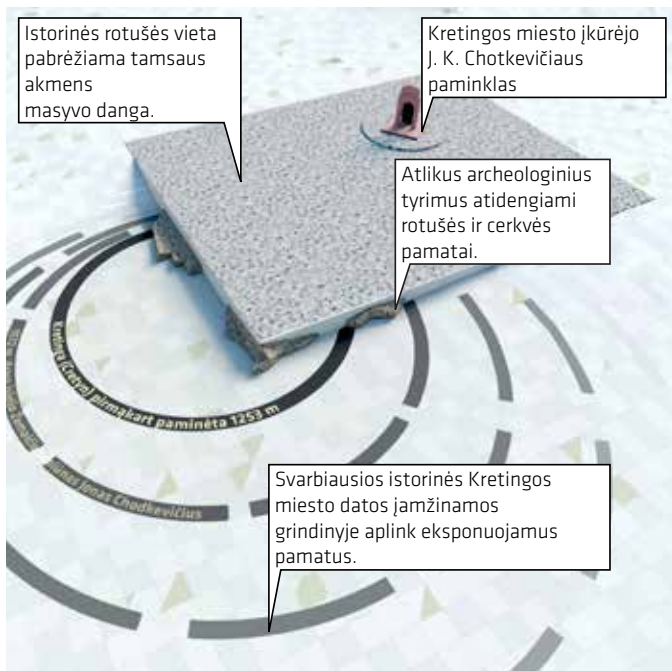
- eksponuojami rotušės pamatai
- istorinė rotušės vieta
- istorinės Kretingos datos
- suoliukai
- fontanai
- J.K. Čotkevičiaus paminklas
- Laisvės paminklas
- pėsčiųjų zonos
- dviraičių takai
- akmens masės aikštės danga
- klinkerio danga
- automobilių stovėjimo vieta

Istorinis Kretingos senamiestis

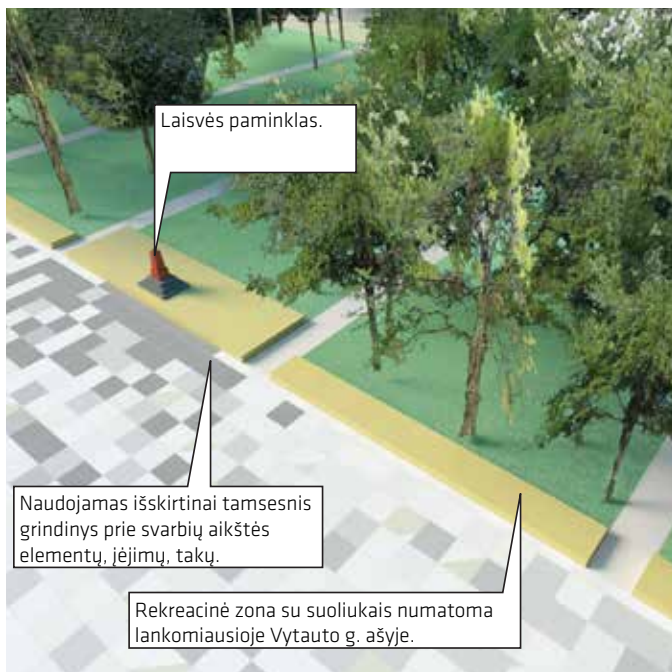

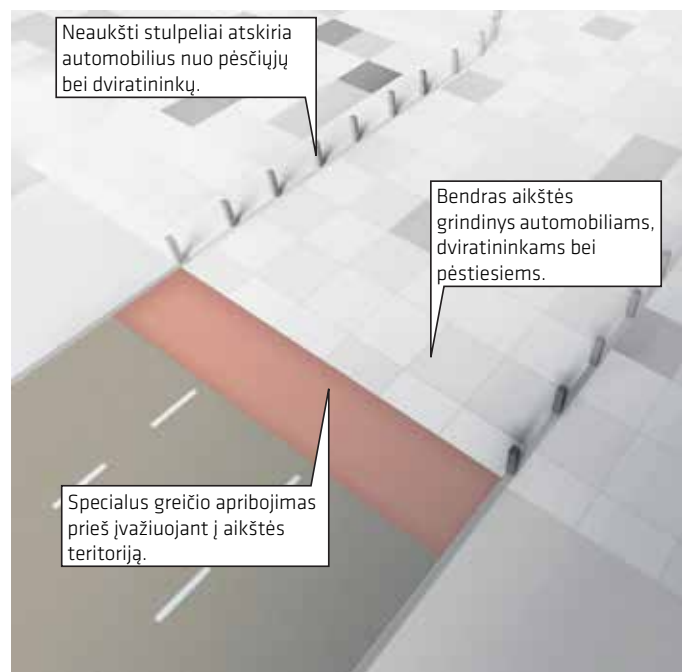
Rotušės istorinė vieta

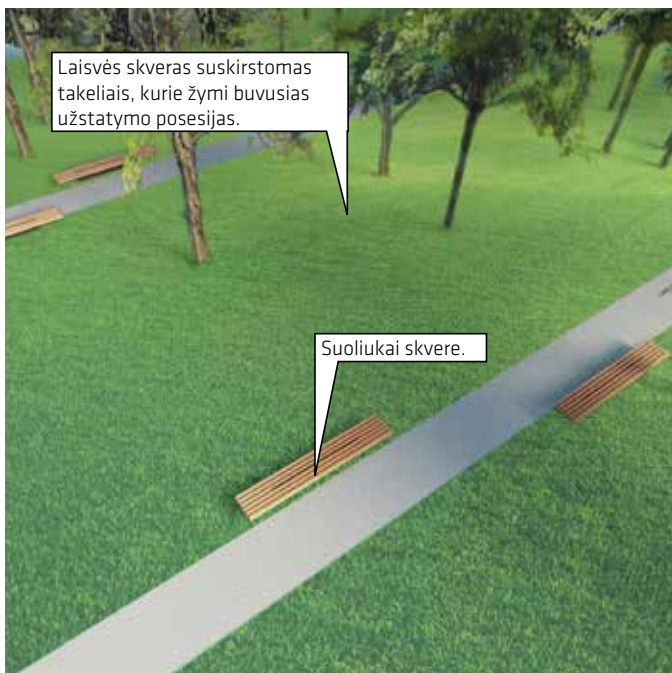
Automobilių aikštelė

Laisvės paminklas

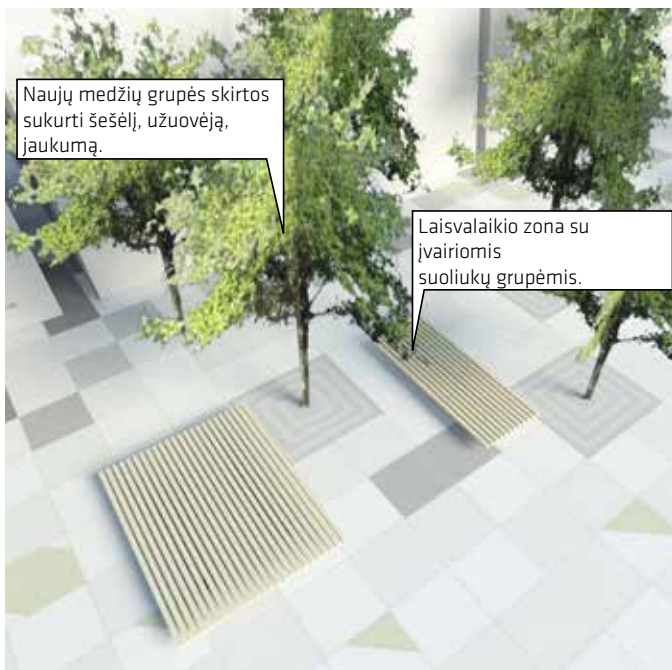
Aikštės grindinys

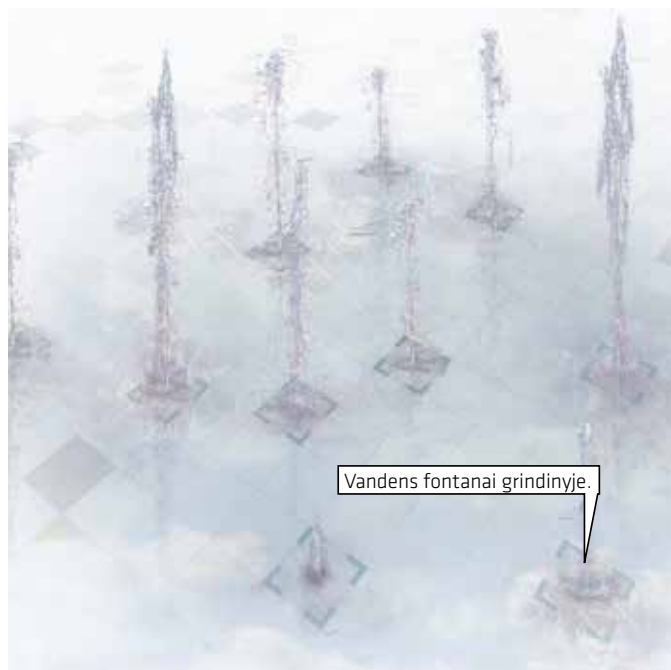
Laisvės skveras

Vėliavų stiebai

Laisvalaikio zona

Fontanai

